

Ordonnantie, ende instructie daerop men van weggen de dry staten des lants ende hertochdoms van Brabant collecteren, verpachten ende innen sal respectie de middelen gheaccordeert ende opgesteld tot furnissememente vande nieuwe extraordinarise bedde hunne Hoocheyden byde selve Staten gheaccordeert, voor den tyt van eenen gheheelen jaere, in betalinghe ende tot onderstande vande ordinarisse guarnisoenen in Brabant, ende ander volcke van oorloghe

<https://hdl.handle.net/1874/14622>

30
ORDONNANTIE,

ende

INSTRVCTIE

Daerop men van Weghen de dry Staten des Lants ende Hertochdoms van Brabant collecterem, verpachten en Innen sal respectiue de middelen gheaccordeert ende opgestelt tot furnissemente vande nieuue extraordinarise bede hunne Hoocheyden byde selue Staten gheaccordeert, voor den tyt van eenen gheheelen laere, in betalinghe en tot onderstande vande ordinarisse Garnisoenen in Brabant, en andere volcke van oorloghe.

ME
573

1601

W. Hertoghen Bollche ten huysse Jan Schetter. Anno.
M. DC. V.

BY HAERE HOOCHHEEDEN.

 N S E N Heer van Louen/Amptman van Brussel/
 Mele/Schouteten van Antwerpen/ende Shertoghen-
 bosliche/ende alle andere onse Officierien ende die van
 onse Vassallen ende Smalreheeren ende hunne Stedehoude-
 ren Saluyt.

Alsoo de dyse Staten van onsen Lande en Hertochdome
 van Brabant/om ons dienst te doene/ende te helpen betaelē de
 ordinarise Garnisonen/wesende inde steden ende Stercten
 van Brabant/ende ten platten Lande/te helpen onderhouden
 eenen goeden hoop Crystvolck te peerde ende te voete/om daer
 mede te mogen wederstaen ende te crencken de vyanden/die het
 Landt alomme wtrouen ende stelen/tot vuyterste bederffnisse
 van onse goede onderlaten/Ons onlancx geconsenteert hebben
 de somme vā zestich duysent rimguldens Brabants ter maent
 vooz den tijt van eenen iaere Ende om de penningen van vooz.
 Bede op te brengen/ons geerhibeert ende gheconsenteert zekere
 lasten ende impositien/op de vier naevolgende specien van con-
 sumptien/die gheconsumeert ende gesleten sullen worden binne
 den vooz. Lande van Brabant/Alles op den voet ordonnantie
 ende instructie daer op by henlieden beworpen en geconcipteert/
 De welke wy hebben doen ouerzien/goet geuonden ende ghe-
 aduouert hebben/vinden goet ende aduoueren by desen inder
 vuegen ende manieren hier naer volgende.

Jeerst op de Wijnen. 3.

Jeerst op elcke Aine van xvij. Gelten wijs/ twaere Rin-
 schen wijn/Franchen wijn/rooden oft witten wijn van Bour-
 goingnen/Item Spaenschen wijn/van wat sozte dat het xv
 ende alle andere inlandsche ende wlandtsche wijnen/egheens
 wtgesteken. vij. Guldens.

De aine gebzanden wijn oock van wat soorte.

by xv.

De aine wijn azpit.

xvij. Guld.

vij. Guld.

Niemant

2.

Niemant van wat qualiteyt hy zy/en sal moghen inne doen/
oft laten innedoen oft kelderen/om hy hem getapt /gedroncken
oft gellaten te zyn tzy inde beslotene steden/oft ten platten lande
tenige bande voozgenoemde wijnen/tzy by toelasten/ voederz/
poinsoenen /ame/halfue/ vierendeelen / oft andere / mindere oft
meer derevaten hy en sal den Collecteurs oft Pachters daer af
ierst ende vooz al vande vooz. Imposten gereet betaelt /oft em-
mers te vreden gestelt hebben/Op verbuerte bande vooz. wij-
nen/ende daerenboun noch te veruallen inde pene vā hondert
Kinsguld. van elcken vate wijns by hem inneghedoen oft ghe-
keldert in contrarie van desen.

3.

Ende vande wijnen die gecocht ende innegeleegt zullen woz-
de wt de kelders vande wijntauerniers / oft vā andere hen niet
Wijnen gheuerende / en zullen zy de selue vertochte wijnen niet
mogen laten volgen oft leueren / ten zy dat hen ierst ende vooz
al is ghebleken by billette vande vooz. Collecteurs oft Pach-
ters/Dat den Impost daer af betaelt sal wesen / oft emmers dat
de selue collecteurs oft pachters daer van te vreden ghestelt zyn/
op pene dat de selue Wijntauernier oft andere hen niet wijn ge-
nerende als boze/den vooz. Impost selue sullen moeten beta-
len/en daerenboun verbueren de somme van vijftich Kinsgul-
den:en aengaende de wijnen / die de vooz. wijntauerniers oft
andere hen niet wijnen generende sullen inneleggen /slyten /pen-
neweerden oft wt tappen daer af sullen sy ghehouden zyn den
vooz. Impost aende Collecteurs oft Pachters van maende te
maende te betaelen naer aduenant vande stete diemen by den
vont oft afvont daer aff te nemen/beuinden sal hen te competi-
ren/al op heerlycke ende parate executie.

4.

Welcken vont ende afvont sal by den Collecteurs oft Pach-
ters tallen stonden alst hen geueuen sal gehaelt ende ghenomen
mogen worden/zoo wel vande wijntauerniers / tappers / ende
andere hen niet wijn gheuerende als ooc vande Sedtshuylen/
groote herren ende andere particuliere personen/sonder datter
iemant vā wat qualiteyt oft conditie hy sy den vooz. pachters
oft hinnen gecommiteerde dien aengaen / eenich refus oft wepge-

ringe sal mogen doen/ oft hem daer tegen partye maecken/ by de verbuerte van hondert Kijnsguldens.

^{5.}
Ende sal een pegelyck int halen vanden voozsz/ vont hem onder eedt moeten expurgeren des versocht zynde / dat hy egheen wijnen en sal verzwegen oft versteken hebben / op de pene / 300 verre contrarie van dyen werde beuonden/ dat zy telcker reysen zullen verbeuren gelycke somme van hondert Kijnsguldens.

^{6.}
Wel verstaende dat den wijnkelder vanden Houe van haere Hoochheden/ de kelders vande Clergie ende alle andere Gheestelycke ende weerlycke personen die hier vooztijden eenigen vrydom gepretendeert hebben den voozsz. Impost sullen moeten betalen ende dese onse ordiancie subiect zyn / gelyck vnuerselyck alle andere personen hen generende met wijn te vertoopē/ sonder eenige contradictie/ op de boeten ende penen voozsz/ ende op heerlycke ende parate executie als voze.

^{7.}
Item dat d'Imposten van voozsz. wijnen sullen betaelt worden soo wel inde beslotene stede als ten platten Lande/ ter plaetsen daer die wtgetapt ende gesleten sullen worden.

^{8.}
Item die gene die eenige wijnen halen buyten den lande van Brabant/ tsh met vatē/ Cruycken/ kannen / flesschen oft andersins/ zullen oock gehouden zyn den Impost daer aff te betaelen nae rate binnen den lande van Brabant/ ter plaetsen daer den seluen gesleten/ gedroncken ende verbesicht sal wesen.

^{9.}
Item dat alle Coopluyden vā wijnen/ Tauerniers/ tappers ende andere hen met wijn te vercoopen generende/ soo wel binnen de beslotene steden als ten platten lande/ zullen ghehouden zyn telcker reysen als zy des van wegghen des Collecteurs oft pachters versocht zullē wesen/ onder eedt te vercleren de quantiteyt van wijnen/ die sy vercocht/ verthiert en gesletē zullē hebbē/ waer en aen wpen zy die vercocht/ ende op wat plaetsen de selue getapt/ en gesleten zyn/ tzy buyten oft binnen Brabant/ en daer aff wt hunne manualen oft Rekenboeckē dē voozsz. Collecteurs oft Pachters extract te geuene tot hunnen costē/ op de pene van

xxv. Kinsg. telcker reyse te verbeuren byde ghene die eenighe weygeringe hierinne doen zullen/en daerenbouen den Impost zelue te moeten betaelen.

10.

Item dat de voorsz. Collecteurs oft Pachters hun oock zulle mogen behelpen/indien zy willen/mette ordonnancien gemaecte oft alnoch te maectē opte verpachtinge vande Wijnaccysen vā de beslotene Steden/eensamentelick mette conditien/amenden en boeten daerinne begrepen/voorz soo vele de zelue desen niet en contrarieren.

11

Item dat alle wagenlyuden/Kerrellyuden ende andere byingende eenighe wijnen in eenighe steden/bygheden oft plaetsen/zullen gehouden zyn de zelue wijnen te brenghen ende te stellen op de gewoonlycke plaetsen vande selue steden ende Bygheden/om aldaer opgeteekent ende geroyt te worden/sonder dat zy de zelue wijnen sullen mogen lossen oft elders vueren /Ten waere dat hen bleke nat de Collecteurs oft Pachters vanden Impost ierst ende voorz al daer af te vreden gestelt warē geweest/op pene van vyftich Carolus guldens telcker reysen als zelue sal ghebueren ende daerenbouen zelue moeten betaelen aende Collecteurs oft Pachters den Impost van de zelue wijnen.

12.

Dat oick alle Schippers eenighe wijnen te schepen gheladen hebbende/zullen tot hunnen aencomen den Collecteurs oft Pachters moeten aduarteren de quantiteyten van alle de wijne tzy van groote ofte clepne vaten /die sy in hunne schepen zullen hebben:ende oick de zelue niet mogen doen oft laten lossen ten zy hen ierst ende voorz al gebleken is/dat de selue Collecteurs /of Pachters vā hen rechtē vā Impost zullen wesen gecontenteert. Op pene vā hondert Kinsguldens van elcken vate dwelck contrarie van desen wtghedaen oft gheloft sal wesen : ende tot dien zelue te moeten betaelen het recht vanden Impost als voze.

13.

Item dat alle Craenkinderen ende Werueners hen genereen met wijn te lossen egeen wijnen en zullen moghen wte schepen lossen oft vande wagens oncladen/sonder ierst blykinge te hebben dat de Collecteurs oft Pachters vande Impost vande selue

wijnen te vreden ghestelt zijn/ op pene van vijftich Rinsguldens
by hen te verbeuren ende te betaelen als boze.

14.

Item om den Pachters te beter te verzekeren van t'recht van
den voorsz. Impost/ sullen de gene hen generende met wijn te ver-
coopen/ de wijnen by hen vercoft / ende te vercoopen / tzy met
grootte oft cleynne vaten/ ghehouden zyn dien te doen vueren met
gezworene kerreluyden oft Cozdewageners / Op de pene van
xxv. Rinsguld. by hen te verbeuren van elcken bate tzy groot oft
cleyn / by hen doen vueren met andere persoonen / dan by de
voorsz. geswozene kerreluyde oft Cozdewageners. Welcke ghe-
swozene kerreluyden oft Cozdewageners sullen ghehouden zyn
de selue vercochte wijnen ierst te brenghen ter plaetsen daer de
Collecteurs oft Pachters hun Comptoir sullen houden/ om de
seluen wijn opgeteekent ende gheuziteert te worden / insghelyc
op de verbeurte van xxv. Rinsguld. telcker repen als zy des in
gebreke sullen wesen.

15.

Item den Impost vande wijnen sal byden Pachters moeten
betaelt worden van maende te maende naer aduenant vande
pachtinge/ op heerlycke ende parate executie.

16.

Item de voorsz. Pachters sullen moeten tot hunnen cost ende
sonder afslach vande principale penninghen/ van hunne pach-
tinge betaelen de geswozene Clercken vanden Comptoirren van
de steden van hunne moenten die sy sullen doen int maeccken van
de quartieren vande wijnen vande billetten vanden voorsz. Imp-
post/ ende andere hunne diensten ende afsilencien/ mitsgaders
alle andere persoonen die byde selue pachters sullen gecomplot-
teert worden vanden voorsz. Impost.

17

Item den genen die den pammisch vanden voorsz. Impost
vanden wijnen sal hebben hunne de vier hoofsteden van Vla-
bant/ sal hebben voorsz. zynen slach de somme van:

18.

Ende sal schuldich zyn daer op te stellen ten minste vier hoo-
gen/ wel meer/ maer niet min/ daeraff elke hooghe doen sal zesse
Guldens/ te bedeylen als hier naer wordt verclaert.

Bieren.

19.

Item vander amen van alle soorten van bierē soo inlandische als wtlandische / weerdich wselende dertich stupuers (daer onder men oock begriipt de clepne bieren gebrouwen byden Brouwer vande Houe) oft oick ouer de voorsz. weerde / hoedanich de selue zyn / sal betaelt worden indifferentelyck. xij. st.

Item ende van gelycken van elcke ame Bier-edick xij. st.
Noch van elcke ame Mede/ xii. st.

10.

Welcken Impost sal betaelt worden in beslotene steden by dē genen / ende alsoomen aldaer respectiue de accysen betaelt / ende ten platten lande / tzy in gebryde oft ongebruyde plaetsen / by de gene die de selue wtmeten / tappen oft anderssins slyten / ende als voiren ontfangen zullen. Ende de persoonen die bydom van accysen hebben / die zullen den voorsz. Impost oick selue betaelen.

21.

Ende sal de Pachter vande selue bieren inde vier hoofsteden gehouden zyn weeckelyck zynen pacht betaelen naer aduenant vande selue pachtinghe / ende inde clepne steden ende ten platten lande / allen maenden oick nae proportie als vozen.

22.

Item alle die begheeren te brouwen / oft doen brouwen / byten de beslotene steden / en oock binnen de selue in gebryde plaetsen / tzy voorsz. hen seluen / oft anderssins / zullen ghehouden zyn / eer sy twee ondersteken / den Collecteur oft Pachteren vande plaetsen oft hunne ghecommitteerde de wete te doene / hoe vele zy des tot dien maele zullen brouwen / op de verbuerte van twelf Kinsgulden telcker repfen.

23.

Item soo wie bevonden wordt meer te brouwen / oft ghebrouwen te hebben / oft te doen brouwen / dan by den Collecteur oft Pachter heeft verclaert / en te verstaē gegeuen / sal telcker reijsen verbeurt hebben alle de bieren alsoo gebrouwen / oft te doē brouwen / en tot dyen arbitraelyck anderssins worden geoorrigert.

Ende om tbedrooch diwelck diſ aengaende gecommitteert ſou
de mogen worden des te beter te ontdekken/sal een ieghelck wie
hy ſy geestelck oft weerlyck/ghepynligeert oft onghepynle-
geert/oorloochſman oft andere van wat qualiteyt hy ſy/moe-
ten gedoogen/dat de gene die van wegen der voornoemde Hee-
ren Staten daertoe geeedt ſullen weſen in de beſloten ſteden/en-
ten platten lande by de voornoemde Collecteurs oft Pachters
zullen mogen doen viſiteren/en den vout nemen in hunne huy-
ſen en kelders vande bieren die ſy aldaer ſullen vinden /de wel-
ken op hunnen cedt dyen aengaende volcomen ghelooue ghe-
geuen ſal worden/op pene ſoo wie des weygerich is/teker rep-
ſen daer aen te verbeuren byſſtich Kynſgulden. Ende daerenbo-
uen den Collecteurs en pachters te moeten betaelen de Impoſt
vande zelue bieren/onder hen vercleren affirmatie als voore.

Welcke ghezwoorene viſitateurs de Pachters ſullen moeten
betaelen tot hunnen laſte /ſonder de ſelue te moghen coſten/ oft
vinden aen hunne pachtinghe.

Item bouen dien en ſal ooc niemant wy hy zy/geestelck/oft
weerlyck/hooge oft leege/buyten de beſloten ſteden / oft binnen
de ſelue/zy in ghevypde oft ongebypde plaetſen/mogen eenighe
bieren inne doen/kelderen oft op ſtellinghe leggen/doen oft late
inne doen/kelderen oft op ſtellinghe leggen/hoe groot oft cleyne
die vaten ſouden mogen ſyn/ſonder den Collecteur oft pachtere
van tgene des hem beuonden ſal worden te comen/te vreden ge-
ſtelt te hebben op de verbeurte vande zelue bieren/ende daeren-
bouen noch de boete van xxy. Kynſgulden.

Item die gene die eenige bieren halen in eenige plaetſen buy-
ten den lande van Brabant/ty met vaten/Cruycken/kannen/
Fleſſchen oft anderſins zulle oock gehoude zyn de Impoſt daer
aff te betalen naer rate binnen den lande va Brabant ter plaet-
ſen daer tselue geſleten/ghedroncken/oft vercocht ſal worden.

Item alle Collecteurs oft Pachters ſullen thunnen coſte ter-
ſont naer den inganck vanden voorsz. Impoſt/ende oock ſal

ken tijden als hen dat geheuen sal / mogen ondersoecken ende den vont halen van alle de bieren die binné de plaetse van haerder pachtingen ghevonden sulen worden / soo wel in gevypde / als ongevypde huylen / om nae rate van tgene des tot dyen tijde gedzoncken oft gseleten is / ten seggene van ghezwozen koper / oft andere behoorlycke estimatie (daer toe den Pachter sal moghen tot zynen coste ter assistentien nemen den Officier vander plaetse) de Imposten thennen proffijte te hebben / gelijk de selue pachteren theuren afscheydē / den naestvolgende Pachtere ooc sullen moeten laeten volghen oft goet doen tghene des binnen heuren tijde nyet gedzoncken oft gseleten en sal geweest zijn.

29.

Item in dien de Wageliden / Kerreliden / Cordewagheners / Craenkinderen / Veruenaers oft andere persoonen eenighe bieren / edicken / oft azijnen inmedoen / oft helpen inmedoen / tot behoef van iemanden / voor en aleeer hen gebleken is / dat den Collecteur / oft pachtenaer vanden Impost des te vreden is / soo sal de selue Collecteur / oft pachtenaer de voorl. inmedoenders tot betalinge van zynē Impost bedwingen. Behoudeluck de voorl. inmedoenders hen verhael aen de ghene die de bieren edickē oft azijnen inghenomen ofte ontfanghen hebben.

30.

Item dat de Briederen oft Brouwers egeen hier aen eenige Cloosteren / Collegien / Heeren / Borzers / Tappers oft andere persoonen van wat qualiteyt sy zijn / gevypde / oft ongevypde en sullen moghen laten volghen / ten sy de selue aende pachters / oft hunne ghecommitteerde hebben ghehaelt een billet / ende den Impost daer aff byden seluen borzgeren / tapperē oft andere persoonen / die selue hier sullen willen inmelegghen betaelt / op pene dat den brouwere contrarie doende van elke tonne biers / tzy goet oft clepne / sal verbeuren xxv. Rinsgulden.

31.

Item alsoomen onlanx gheleden bevonden heeft dat by eenige van Brouwers int afkeruen en wtbuieren van tgevypt hier zijn gecomiteert geweest merckelijcke groote bedrogē en fraudē / en om daer tegens te verlicne / soo is geordineert dat geē brou-

were voirtaen hem en sal veruoerden eenich ghebynt bier aff te
kerfuen/ noch te doen oft laten afkernien/ten sy dat tselue ierst en
vooz al wogheleet sy op de strate/ oft op den vloer/ op peene van
telckier repfen te verbeuren by de gene die in ghebyzke beuonden
sullen worden gelijcke xv. Rinsgul. als voire. Ende dat ooc de
geswozen kerrelieden gecōmitteert/ oft alnoch te cōmitteren tot
het bueren van tgebzydt bier schuldich/ en gehouden sullen zyn
tselue vooztaen te bzengē vooz tkerffhups om aldaer geuisteert
te wordē oft de vaten behooylyck vol zyn/ met ooc oft is confozm
het afkernien/ gelijckmen vleet int affichryuen vande wijnen.
Ende consideratie nemende dat de kerreluyden by dese ordina-
tie worden beswaert vant afgekerft bier te moeten bzingen voir
tkerffhups/ soo sullen sy in respecte van dyen vā elcke ame biers
die sy vooztaen sullen bueren/ hebben in plaecte van twee stup.
drie stupiers. Daer af sy sullen ontfangen vanden genen die sy
het bier sullen bueren/ die twee stupiers/ ende den resterende
stupier sal hen den Pachter vanden voozf. Impost moeten be-
talen/sonder cortinge der seluer pachtinge. Ende dit al nochtans
soo verre tselue den pachter van Impost gelieft/en anders niet.

31.

Ende wordt vooz een ouercozen alle tappers ten platten lan-
de binnen Brabant toegelaten en gepermitteert te mogen tap-
pen/ en wtvercoopen alderhande soozten van bieren en wijnen/
en tot wat pryse het sy/ sonder dat hen tselue tot achterdeele van
dese Imposten belet sal mogen worden/ onder wat pretext/ oft
derele tselue waere/ ende niet teghenstaende eenich pzeuilegie ter
cōtrarien/ op pene van hondert Rinsguldens te bekerē als voire.

33.

Ende want men by experientie heeft beuonden dat eenighe
brouwers/ oft tappers/ om de pachters te frauderen/ ende trecht
vanden vooznoemden Impost te vercozten/ oft verminderē niet
en willen brouwen oft tappen tot dat de selue Pachters niet hen
souden ouercomen zyn vande selue Imposten nae hunne ghe-
liefte/ tot sulcken wilen pryse alst hun goet dunct/ houdende daer
deure den Pachter in sulcken subiectie/ dat sy ten lesten lieuer
heeft

heeft deen hellichte vanden voorsz. Imposten quist te scheldē/ dan in perijckel te staene van die mit gheheele door de voorsz. monopolien/ oft andere onbehoorzliche weghen te verkiezen. Welck causeert dat de voorsz. Imposten daer deure hen weerde niet en gelden tot grooten interesse vā ons/ ende den gemeynen Lande/ Willende daeromme daer tegens versien/ soo hebben wy gheordineert/ ende ordinerē by desen/ dat de Brouwers/ Tappers oft Schippers/ die hen daer mede generen/ niet en sullen mogen ophouden/ oft laten te brouwen/ oft tappen by oorsaecke der voorsz. Imposten/ oft om den Dachteere daer af te frustreren directelijck oft indirectelijck als dependierende van onse Regalten. Op pene van vi scijf Rinsgul. ende daerenbouen dat sy in drie jaren nae bate van dyen in Brabant egeene neringe van brouwē oft tappen en sullen moghen doen oft exerceren. Ende soo verre iemant hem veruorderde contrarie van desen te doene / sal wt saecken van dese contrauencie ende ongehoorzaemheyt vallen inde boete van hondert Rinsgul. Deen hellicht tot onsen behoeue / ende vander hellicht tot behoef vanden aenbrengher ende Officier vander plaetsen respectiue elck by egale portie.

Ordinerende ende beuelende voorsz. alle Officiers/ vā wat quaestep sy souden mogen wesen/ hier teghens nyet te doene / oft te comen in eeniger maniere / maer ter contrarien de goede hant hen te houden/ dat selue mach volbracht worden / ende tot goeden effect comen / op pene van tegens hen oock geprocedeert te worden by onse fiscaelen/ als contrauentours vā dese onse Ordinantie/ oft als de selue genegligeert ende versumpit hebbende.

34.

Item die gene die den Palmstach vanden voorsz. Impost van Bieren hebben sal binnen de vier Hoofsteden/ die sal voorsz. sijnē stach hebben die somme van

35.

Ende dyen den voorsz. Palmstach ghegeuen zal sijn / sal schuldich sijn daer op te stellen ten minsten vier hoogen elck van sessē Rinsgul. te bedeylen als hier naer wort verclaert.

B ij.

Opt Vleesch.

36.

Op elcken Os ofe Stier van twee iaeren/ oft
daer bouen/

Dan elcke Koe oft Deerse/

Dan elcken Hamel oft Calf/

Dan elck Schaep/ Ope/ oft Ram/

Dan elck Lam Cabritte/ Braet oft spit-biggen/

Dan elck Vercken/

xxx. stup.

xx. stup.

v. stu.

iiij. stup.

ij. stup.

vij. stu.

37.

Wel verstaende dat elcke Hozen beest gheen iaer oudt wesen/
sal geacht wesen voor een Calff en ghecomen synde tot een iaer/
ende daerenbouen tot twee iaerē toe/ voor Koepe en Verse/

38.

Item dat alle Vleeschhouwers/ Slagers ende andere wie die
zyn voir ende eer sy eenighe beesten sullen slaen oft doen slaen/
gehouden sullen wesen daer af te betaelen den voorl. Collecteurs
Pachters oft hunne ghecommitteerde de voorl. Imposten/ oft
emmers den seluen daer af de wete te doene/ om die te moghen
opteekenen/ ende vande selue te nemē een billet inhoudende de
quantiteyt vande voorl. beesten/ welck billet zy op den Sonder-
dach daernaestvolgende sullen den Collecteurs/ Pachters oft
hunne gecommitteerde wederō bringē oft leynde/ op de pene vā
les Ringuldens/ en tot dien/ op de pene van twintich Carolus
guldens van elcke geslagen beeste/ daer af egheen billet en sal ge-
haelt zyn/ tot elcker reysen te verbeuren byden ghenen die hier
inne gebrekehechck vallē zal/ soo wel Slagers als eygenaers van-
de selue beesten.

39.

Item dat de Collecteurs oft Pachters zullen mogen brengen
ter eedt alle Pagadders/ Welle-lieden/ Pensvrouwen en andere
hen vā diergelycken handel ghenerende/ met oock alle alsulcke
persoonen daer de Collecteurs oft Pachters suspitie op hebben.

40.

Item den Impost vande voorl. beesten sal betaelt worden by
de geenen die se slaet/ oft doet slaen tot zyne gebruycke oft ander-
sins.

41.

Item de collecteurs/ oft pachters zullen mogen doen visiteren
inde slachhuysen van vleeschhouwers/ oft andere plaetsen daer sy

suspicie hebbē by hunne gecōmitteerde oft byde gene die daertoe
sullen worden gestelt/hoe vele/eñ vā wat beesten zy zyn slaende/
om daer deure de waerheyt onderlocht/eñ alle ffauldē verhuert
te worden/sonder dat hun yemandt daer tegenpartye sal mogē
maeckē/oft weygeringe doen/opte verbeurte vā xrv. Kūnsguldē.

42.

Daer by buegende dat die gene die versich Bleesch van buy-
tens lants binnen den lande van Zabant bringen/oft oock ge-
roockbleesch/Westphaelsche Hespē/oft Hamme/geroockte Cō-
ghen ende diergelycke/om vercocht/oft andersins aldaer gellētē
te wordē/zullen gehouden zyn dē Collecteur oft Pachter vandē
plaetsen daermin de zelue meynt te vercoopen oft slyten/daer
af van stonden aene de wete te doene/eñ den impost nae rate vā
den voorsz. bleesche by hen innegebrocht te betaelene/op de pene
van dvy Guldens telcker reyse/ende daerenbouen van andere
arbitrale correctie.

43.

Item die gene die binnen den lande van Zabant eenige vā
de voorsz. beesten slaen oft doen slaen/weder zy die selue binnen
oft buyten den lande vā Zabant ter merckt vueren/oft stuerē/
die sullen ter plaetsen daer die gheslaghen worden den Impost
schuldich zyne te betaelen.

44.

Item dat niemant om den voorsz. Impost te frauderen/oft dē
Collecteurs/oft pachters eenich leet/slyt/oft schade te doen/en
sal de voorsz. beesten mogen slaen/oft doen slaen/buytē der plaet-
se van zyne wooninge/oft daer hy gewoon is geweest te slaē/op
pene van twintich Kūnsgulden telcker reysen.

45.

Item de gene die den palmslach vanden voorsz. Impost van
bleesche hebben sal binnen de vier hoofsteden/sal voorsz. zynen
slach hebben de somme van.

46.

Ende dyen den seluen palmslach gegeuen sal zyn/sal daerop
mogen stellen soo vele hoogen alst hem belieft/ende niet min dan
vier hoogen/doende elck hooge
te bedeylen als hier nae.

Graen.

47.

Eck mudde terwe mate van Louen ter molen comende om
verbacken te worden/ xx Stupuers.

Eck mudde Koer oft masteluyt. xij 3 Stupuers.

Ende in dandere dype quattieren respectiue van Brusselle /
Antwerpen / en Sherogebosche naer aduenant vander ma-
ten respectiue aldaer. 48.

Sal den voorsz Impost vanden graenen be taelt worden de Col-
lecteur oft pachter vande plaetsen daer tselue geselet wordet. En
aengaende tgraen buyten Brabant gemalen ende in Brabant
gebrocht/om aldaer verbacken/oft gebacken zynde te slyten/sal
daer af den Impost betaelt worden ter plaetsen daer tselue ins-
gelicy verbacken ende geseleten sal worden.

49.

Is nochtans tberstant datmen alleensyck sal den impost be-
taelen vanden Graene dwelck verbacken/oft andersins verbe-
zicht is/wtgenomen tgene dwelck verbrouwen wort.

50.

Maer ingeual niemant terwe niet rogge gemingelt doet ma-
ken/daer af dimeestendeel oft daerontrent terwe is/daer af sal den
Impost betaelt wordē als vande terwe alleene niet gemingelt.

51.

Dat niemant wy hy zy geestelyck oft werlyck hooge oft lee-
ge eenich graen van buyten zynen huyse en sal mogē ontfangē/
oft binnen zyne molen gemalen mogen doen oft laten verporren
ten zy dat het selue den Collecteur oft Pachtere te vooren zy ghe-
aduverteert geweest/oft daer af te hebbe eē maectteckē/ op de penē
van sesse Guld. ende daertoe op verbeurte vande selue granen.

52.

Item dat de molders oft henne steehuyders geen graē en sullē
mogen opgieten om gemalen te worden ten zy dat hen alvooren
gebleken is dat den Impost daer af aenden pachter oft zyne ge-
commiteerde betaelt is op penē vā selue in zyne priuaten nae-
me den voorsz Impost te moeten betaelen/en tot dyen te verbue-
ren thien Guldens.

53.

Ende indien eenige molders oft steehuyders/wageluden ker-
teluden cozde/wageniers schippers oft andere persoonē ieman-

den eenich graen oft meel toebnerden/toebrochten/oft wter molens als vore tot behoef van iemant hulpen verporren/voor en al eer hen gebleke is dat den Collecteur oft Pachter van Impost des te vreden waere/oft daeraf als bouen / hadde ghegeuen zyn maectrecken/sal den Collecteur oft pachtere de voorl. inmedoenders indient hem gehest tot betaelunge van zynen Impost moge bedwingen behoudelyck de selue inmedoenders hun verhael op den genen die tzelue innegemen oft ontfangen sal hebben.

54.

Dat de Collecteurs oft Pachters vande Imposten sullen tot haren coste mogen inde molens oft aende poozten / ter plaetsen daer den Pachter nootelyck vinden sal/stellen eenigen Stechuder/om regard te nemen opt recht vanden Imposten/dwelc aldaer verschynt/soo wel in respecte vanden stete vanden Holders als anderstins sonder hen te deruen betrouwen opt vercleren vande zelue Holders.

55.

Item de Collecteurs oft Pachters sullen mogen tot hunne aencomen/en tallen stonden en plaetsen onder herme collectatie / en pachtinge begrepen/alst hen goet duncken sal/den vont halc vā alle de gemaelen graenen en oock de personen daerop zyn suspicie sullen hebben van verzwugh / doen vercleren de quantiteyt van hunne gemale granen om daeraff den Impost te ontfangē/sonder dat hem daer tegen pemandt partye sal mogen maeckē/oft anderstins den pachter in zyn recht te staanderen/op de peene van xxx. Rinsgul. by den genen contrarie doende te verbeuren/en voirts op arbitrale correctie.

36

Alle personen soo Grestelycke als weirycke hebbende eygē molens in hun hupfen ende van gelycken die molders willende malen tot hunnen nooddrufte oft prouisie oft oock om tmeel te vercoopen in specie/sullen als voren schuldich zyn de Collecteur/Pachtere/oft hunne gecommittēerde te vercondigen haren molens en die meyninge van hun malen en voorts te doene ende te volbringen tgene des voorl is / op de peene van te veruallen int dobbel vande boeten bouen verclaert.

57.

Item die gene die den Palmstach vande Impost vande graen hebben sal die sal hebben voor zynen stach inde vier hooftsteden de somme van

58.

Ende sal daerop moeten stellen ten minsten vier hooghen / en
meer indient hem belieft / doende elcken hooge
te bedeylen als hier naer.

59.

Van alle welcke hooghe en alle vander opde voorsz. vier specien
inde vier hooft steden te stellen deen hellicht sal wesen ten proffp-
te vande voornoemde Heeren Staten / en vander hellicht tot be-
hoef vanden hooger

60.

Ende aengaende vande pachtinge van vier voorsz. specie inde
cleyne steden en ten platten lande / sal den Palmflach doen den
Tuintichsten penninck vander somme / daer op de flach sal zijn
gegeuen. Ende de hooghen insgelijc den tuintichsten penninck
vander seluer sommen te bekeren half en half / als vooren.

61.

Ende die gene die den Palmflach gebleuen sal zijn vande sel-
ue Pachtingen / die sal insgelijc ghehouden zijn daerop te stellen
vier hooghen en meer soo verre dat hem belieft / maer niet min.

62.

Item den Palmflach en hooghen van alle de voorsz. vierde
Anposten en middelen sullen betaelt worden byden genen dyen
de pachtinge mette wtgange vander bernende keerften bliuen
sullen.

63.

Ende in dyen de pachtinghe blijft den genen dyen den flach
sal gegeuen syn / die sal in dyen gheualle zynen palmflach ende
rechten van zyne hooghen aen hem seluen vinden.

64.

Item die gene dyen eenige pachtinge vanden voorsz. Anposten
metten wtganghe vander bernender keerften bliuen sullen / die
sullen schuldich syn terstont naede keerst-berninge voorsz. schepde
vande Heeren Commissarisen in hande vanden Borgmeestere
oft Schepenen daer by oft ouer te nemen voorsz. het voldoen van
hunne pachtinghe totte verbintenisse van henne personen en
goeden / oick te stellen sufficiente cautie tot contentemente vande
Rentmeestere van het quartier daeronder de voorsz. pachtinghe
sal gheschieden / niet clausele van als principael / ende elck een
voorz. al voorsz. voldoen vande pachtinge ghehouden te zyne, onder

renunciatie vande exceptien excussonis, ordinis, diuisionis, en alle andere die hen eenichsins te batent souden mogen comē alle op heerlycke / prompte en reele executie tegen henne personen en goedē / welcke bozchtichten sullen de voorsz. Pachters schuldich zijn tot heuren costen te betalen.

69.

Ende oft de voorsz. Pachters oft andere de voorsz. bozchtichten niet en consten / oft en wilden stellen / sal in dyen geualle de voorsz. Rentmeesters mogen aenuerden (soo verre hem goet dunckt) de naestvoorzgaenden hoogere / oft andersins sal den voorsz. Zynpost tot coste en laste des voorsz. ierste Pachters van stonden aene wederom van nieuws mogen verpachten / indyent hem gheleest / ende tgene dyen min sal gelden / selue min sal verhaelt worden op den voorsz. iersten gebrekelijckē pachtere / En daer voore mitgaders inde vier Hoofsteden voore de pene van hondert Guld. En inde clepne steden en ten platte lande van xxv. ghelijcke Guldens / tot behoef vande voorzgenoemde Staeten / sal de selue gebrekelijcken Pachtere promptelijck / reelijck en metter daet wt crachte vā desen in zynen perloone ende goeden sonder verdrach gheexecuteert worden. En soo verre hy daer voore niet soluent en waere / sal hy arbitraerlijcken wordē gecorrigēert / anderen ten exemple. Daer op indyē de voorsz. pachtinge meer wtbrochte / dat sal comen tot profijte vande selue Staeten alleene / niet seclusie vanden voorsz. ghebrekelijcken Pachtere.

66.

Verbiedende wel expresselijck den voorsz. Collecteurs oft pachters / en haerlieder gecommiteerde / iemāden aen te locken / oft enige moderatie oft quinscheldinghe van trecht vanden voorsz. Zynpost te doene / daer deure deen den anderen zijne geringe soude ontrecken / in preuidatie en achterdeele van andere Collecteurs oft Pachters / op de pene vā xxv. Rinsgul. te verbeuren telcker repesen als selue gheschieden soude.

67.

Behoudelijck en op expresse conditie / dat noch om oorloghe / pest / brand / gebreck van gelt munte / noch gheenderley ander fortunen oft ongeluck den pachters niet afgherozt sal worden / noch eenichsins te goede comen van oft aen pyp vande pachtinge / waer sal in desen het geual oft hazard van verlies oft winninghe raen en bliuen ten laste oft profijte vande selue pachters.

C.

Item en sal van deser impositie niemandt van wat conditie qualiteyt oft staet dat hy is / gheestelijck / oft werlijck / gepreulegeert / oft ongepreulegeert / Edele oft onedele / oirlocksmā / oft andere exempt noch vry wesen / dan alleenlijck haere Hoochepdē ten respecte van hunne persoonen / ende familie / in hunnen aet en dyanck wesende en van tgene eenichlijck sy binnen thof sullen slijten. Item de vier biddeñ oordenen sonder meer.

Ende den prijs van elcke collectatie oft pachtinge sal betaelt moeten wordē wekelijck / ende nae distinctie als voore / om altijts ghereet gheft ter hant te hebben tot voldoeninge des soldaets oft erpghsloon vant Oorlofsvolck / en andere nootelijckhedē vande selue oorloghen / en by dyen middele de soldaten te stellen ende te houden in goede discipline / en gehoorzaamheyt / sonder den inwoonderen vanden lande / huysheden / noch andere te verdrucken oft ouerlast te doen.

Ende indyen hem eenich inwoonder oft residerende in Brabant veruorderde te coopen oft te doen coopen huysē Brabant / oft elders enige vande voorsz. consumptien subiect den voorsz. ongelde / om in Brabant te slijtē / en te verbesigē / sonder daer af binnen der maent daer naer tselue onghelt betaelt oft doen betaelen te hebben / sal alsdan sulcken coopere veruallen inde boete van hondert Rinsgul te bekeeren als bouen / en daerenbouē dē voorsz. Impost moeten betaelen ter plaetsen daer die ghesleten en ghebesicht sullen worden.

Dat alle Imposten en rechten van ongelde respectiue betaelt sullen worden in alder vuegen / en ter plaetsen als en daer de ingesetene de bede van hare Hoochepden betalen oft souden behooren te betaelen.

Item dat tot alle plaetsen daermen de wijnen / bieren / met oock vleesch en tgraen veracpft / den Collecteur oft Pachter thueren versuecke sal gegeven worden extract wte boecken / oft registeren vanden accpsen nopende de pointten hem aengaende / ende heurē tye geduerende / en dat tot heuren redelpecken costē / om hem daer mede te behelpen / soo sy te raede sullen vinden te behooren.

Dat de voorsz. Pachters ende Collecteurs tegen alle de ghene die hen ter oorz. saecken vande voorsz. Imposten eenichsins sullen tachter zyn wt crachte van dese tegenwoordighe Ordinantie en Instructie/ sullen hebben parate executie/ en hunne schuldenaeren mogen bedwingen/by alle Voosteren/ Dienaren/ Sergeanten/Boden/lange oft corte Koede/groen Koeden/ deureweerders/ oft andere Officiere daerop verlocht/ die hen daerinne bystaen sullen tot dat de selue Pachtren/ en Collecteurs ten minsten by prouwe sullen gefurneert zyn / niet teghenstaende oppositie/ oft appellatie. Ende soo verre eenighe vande voorsz. Officiere zunderlinge hier toe verlocht zynde/weygeringhe dede/ soo sullen zy verbeuren de pene van bystich Kinsgulde/ tot proffyte als voze.

Dat alle Officiers/ Wechouderen/ ende alle andere/ van wat conditie oft qualteyt die zyn/ hun sullen verdragen te maken ofte te moueren eenige conspiratie oft murmuratie in de Stede/ Wyheden oft dorpen/ om eenichsins te beletten / oft daerdeur eenighe oorz. saecke soude gegeven worden/ dat de Imposten vande specien niet rechtueerdelyck en gelyck dat behoort/ en souden verpacht oft gecollecteert worden/ Op de pene van xxv. Kinsgul. by elcken contrauenteur telcker reysen te misbeuren ende daerenbouen in andere arbitrare amende gecondenmeert te worden.

Dat de voorsz. Pachters en Collecteurs sullen hen verdraghen pemanden meer aff te nemen oft oock te eyschen dan hier bouen verclaert is gheweest / op pene van tghelheyschte vier dobbel te betaelen/ en voorsz. arbitralyck gecorrigiert te worden nae ghelegenheyt van saecken.

Item dat een peghelyck wy by zy/ hem sal wachten en verdragen de voorsz. Pachtren oft Collecteurs ter causen van hunne collectatie/pachtinghe/ oft vande Imposten / met tghene des daer aen cleeft/ te missegghen te iniurieren/ oft te misdoen/ met woorden/ oft met wercken/ in eeniger manieren / Op pene van intractie van onse Sauuegarde/ Des sullen oock de voorsz. Pachtren ende Collecteurs/ aengaende de voorsz. Imposten ende anderen onghelde/ hen zeedelycken/ heusschelycken/ ende manierlycken

liicken dragen aen eenen pghelijcken / op pene van arbitrale coꝛ-
rectie.

77.

Dat alle questien en gheschillen die wt/ oft ter oorzacken van dese Inposten en onghelde naert naemprissment/ oft vande penen sonden mogen rulen/ sullen besicht worden by de Wethouders vande vier Hoofsteden/ soo die materien vande beden voorsz. tuden besicht sijn geweest wt genomen die personen die immediate te rechte staen voorsz. Bureau voorsz. den Secrete Kade/ voorsz. den Kade van Brabant/ ende voorsz. den Auditeur: Welcken aengaende men den Pachtere en Collecteurs sal respectiue verleen en generale executoren om die ghebreckelycke als voorsz. des Princen penningen tot betalinge van dese Inposten te bedwingen.

78.

Alle breucken/ boeten en emenden voorsz. sullen bekeert ende geappliceert worden deen derdendeel tot profijte vanden voorsz. Staeten/ dander derdendeel tot profijte vanden aenbrengher/ tsh Pachtere/ oft andere/ en tderde derdendeel tot profijte vanden Officier/ die daer van executie doen sal.

79.

Dat alle penen daer af hier voorsz. int particulier niet en is gesd disponeert gheweest/ sullen by de Pachters sonder cost vande voorsz. Staeten innegeuordert worden metten rechte oft metter minnen/ Ende voorsz. gheappliceert deen derdendeel tot behoef van hare Hoocheyden/ dander tot behoef vanden Staeten/ ende tderde tot behoef des aenbrenghers.

80.

Dat de Pachters ende Collecteurs/ die eenighe penen sullen hebben ontfanghen/ sullen daer af moeten binnen den tijde van henne pachtinche ende collectatie den Staeten voorsz. voorsz. de Kentmeesters vanden quartieren ende elcken int zijne/ doen behoorlycke rekeninge oft reliqua. Ende indien sy beuonden worden eenighe penen achter ghehouden te hebben/ sonder die te voorsz. te brenghen/ tot behoef vanden voorsz. Staeten/ soo sullen sy veruallen inde boete van viermael soo vele/ als de voorsz. verschegene penen ghedragen tot behoef van hare Hoocheyden/ deen derdendeel/ dander derdendeel tot behoef vande Staeten/ ende tderde derdendeel tot behoef vanden aenbrengher.

Dat de boeten daerinne de Collecteurs oft Pachters ballen sullen/ soo wanneer sy yemanden yet executeren oft afnemen van Imposten oft penen meer dan hen competeert / sullen ghedepit wordē / Deen derdendeel tot behoef vā hare voorgenomde Hoocheyden/ dander vande Staeten/ en tderde vandē genē dien d'Imposten conrechte sullen geescht oft afghenomen wordē n.

Dat de voorsz. Collecteurs oft pachters niemant int openbaer oft int heimelijck / en sullen moghen by hen seluen oft by andere composieren noch de delinquanten oft contrauenteurs van deser instructien laten ghestaen midts betaeiende het derdendeel / verzwijgende alsoo de twee andere deelen heure Hoocheyden en den Staeten competerende / Op pene van soo wie tselde doet de voorsz. twee deelen op hem reelijck en metter daet verhaelt te wordē/ ende daerenbouen op arbitrale coꝛrectie.

Dat de voorsz. penen sullen byde voorsz. Collecteurs oft Pachters moeten gehescht wordē binnen haers voorsz. Raden / Auditeurs ende Wethouderen respectiue voozen geroert / de welcke (sommuerlijck ghebleken vande intentie des pachters) den beclaechden sullen condempneren/ om de voorsz. penen te namptiseren / daeraff den Officier vander plaetsen derexecutie sal doen sonder eenich faueur oft vertreck / Op pene van de selue penen oft boeten te mogen verhaelt wordē op de voorsz. Raden/ Auditeurs/ Wethouderen/ oft Officier / des in gebreke respectiuelijck zijnde.

Dat egeene Officiers/ Wethouders vande vier hoofstede/ oft heure clercken binnen der plaetsen van haerder residentie / noch oock d'Officier/ oft Heere vande cleyne stede oft platten lande/ ter plaetsen daerinnen de Imposten verpacht / ende van ghelijcken geene van ghecommiteerde die dese Imposten sullen verpachten / hare boden oft andere / daer sy paert oft deel / oft intellegentie mede hebben/ insgelijck egeene particuliere personen last / beuel oft procuratie hebbende van eenige steden / vꝛpheden oft dorpen/ die tegenwoordige Imposten en sullen mogen pachte/ aenveerden by hen seluen oft iemant anders / noch daer aenpaert oft

deel hebben / noch de selue verpachtinge mit oft naemaels den gemeynen naebueren ouerlaten / om de somme Weedsche wijse / oft by ander middelen opgebracht te worden / maer sal den Pachter gehouden wesen de voorsz. Imposten selue / oft by zynen gecommitteerden te collecteren / en te doen betaelen / naer volgende der instructien / en tgene dat voorsz. is. Op de verbeurte van alsoo vele als zy daervoor gebodē / oft doē bieden zullē hebbē / oft andersins hen quote daer af bedragen mach / tot behoef vande Statē / en voorts van arbitraelyck gecorrigēert te worden.

85.

Dat alle Collecteurs oft Pachters sullen gehouden wesen de penningē van heure pachtinge op hen perijckel te leuere in handē vande vier gecommitteerde binnen de vier Hoofsteden vā Brabant alle weken en maenden respectiue by gelycke portie sonder langer vertreck en andersins / als voze gezegt is / oft by ghebreke van betaelingē ten voorsz. termynē / sullen de voorsz. Pachters niet alleenlyck voort principale / maer oock voort de costen ende interessen wt crachte van desen reelyck gheexecuteert worden.

86.

Dat alle Collecteurs oft Pachters sullen ghehouden zyn te kiezen een Hups oft Camer aen de merckt oft ghemeyn plaetse / daermen hen oft heure substituten sal mogen vinden / oft de wete doen en tselue den Officier Schepenen en goede Luyden verclaren en openbaerlyck doē vercondighen / op dat elck aldaer de wete doende daer mede mach ghestaen.

87.

Ende sullen de penningen van de voorsz. zettinge en belastinge gepriulegeert wesen als Prince penninghen / en voort sulcx reelycken ende metter daet geexecuteert worden.

88.

Item sal de collectatie / pachtinge ende ontfanck vande voorsz. middelen respectiue lyck geshiede en hebbē soo inde bescloten Steden / als ten platten lande / te weten int quartier van Louen D. Anthonis Danney / Int quartier van Brussel Jan van Zuene / Int quartier van Antwerpen Kombokout van Hansdael / en intgene van Elhertogen Bosse D. Henrick van Broechouen / om soo voorts de penningē daer van procederende telcker maent ouer te leuere in handen van Derick vander Beken / als Ont-

fanger generael alles op last van goede en getrouwe rekeninge/
bewijs en reliqua by elcken te doene soo vele hen aengaet neffens
de voorsz. Staeten oft hunne ghe-deputeerde. Ende op alsulcken
loon ende gagien als henheden daertoe byde zelue Staeten / oft
hunne voorsz. Gedeputeerde naemaels sal worden toegebuecht.

89

Item dat alle Raden / Rechters / Auditeurs ende Wethou-
deren sullen ghehouden wesen hen te reguleren naer volgen dese
Instructie / sonder te laten doen oft geuen aen voorsz. Pachters
oft Collecteuren eenighe surceantie / dilay / oft beledt inde collec-
tatie vande voorsz. Imposten ende lasten namentelyck mit namp-
tiseren vande selue. Ende dat sy niemant en sullen ontfanghen
in oppositie oft proces / onder wat dexele oft redene het waere/
voorz en al cer hen blycke / dat de voorsz. Imposten en lasten ende
dpergelycke rechten sullen aende voorsz. Pachters en Collecteurs
wesen genamptrizeert / Volgende tgene desen aengaende hunne
Hoocheyden by besondere Apostille hebben geresolueert / en ghe-
ordineert den xiiii. Octobris leetleden op vertooch vande Staten
Generael / Alles op pene dat by faulte van dien de voorsz. Raden/
Rechters / Auditeurs ende Wethouderen (de contrarie doende)
sullen gehouden zyn te furneren en betaelen aende voorsz. Pach-
ters ende Collecteurs hunne fauten ende resten.

Ande alsoo den noot verheyscht / dat alle de middelen voze
verhaelt terstont ter executien gestelt worden sonder langer dilay
oft wstel / Daeromme soo eest / dat wy v lieden Heer van Lo-
uen / Amptman van Brusselle / Schoutetten van Antwerpen
ende Shertoghenbosse alle andere die dese te
genwoordighe eenichsins souden moghen aengacn oft rarecken
tlanen ende elcken van v lieden int besondere beuelen ende com-
mitteren by desen / dat ghy terstont ende sonder dilay doet pub-
liceren ende wtroepen de Ordinantie ende Instructie hier horen
gemisereert / in allen palen ende limiten van vwer officien respec-
tivelyck daer men gewoonlyck is publicatien ende wtroepingen
te doene. Beuelende van onsen twegen wel erpesselyck aen allen
ende enenpegelycken / van wat conditie oft qualiteyt hy zy / nie-
mant wtgeschepden / hen te reguleren naer volgende dese Ord-

nantie en Instructie / sonder daer teghen te doene directelijck oft indirectelijck in eeniger manieren / al op de penen daer inne begrepen / de welcke wy willen by v en eenenvegelijcken van v ende oock by allen Justicieren ende Wethouderen die dat aengaen mach ghedecreteert / ende reelijck ter executien ghestelt te worden sonder eenich faueur / pozt / dissimulatie oft dilay.

Ende ten eynde dat die ghene die om te effectueren de voorsz. Ordonnancie en Instructie, sullen beunden nootelijck gheconstitueert te worden / als Ontfanger generael / Rentmeesters / Collecteurs / Pachters / Bodem / Executeurs oft andere / des te beter en byper mogen hennen last volbrengen / hebben alle de selue gestelt en gehouden / stellen en houden midts desen in onse protectie ende Sauuegarde. Verbiedende allen ende eenen vegelijck hen nyet te molesteren oft te oultrageren met woorden oft met wercken in eeniger manieren / op pene van te vallen in onse indignatie.

Des te doene met dieffer aencleef hebben wy v / mitsgaders die Ontfanger generael / Rentmeesters / Collecteurs / Pachters / Bodem en diergelijcke / gegheue en gheuen midts desen volcoome macht / aucthoriteyt en speciael beuel. Beuelende en commanderende aen eenenvegelijck / soo aen v en aen (tgene voorsz. is doende) gehoorsaem en onderdanich te zyne / appzoberende nietemin en van weerden houdende allen tgene preparatoirlyck tot vordering van onsen dienste en des landts weluaert / by oft van wegen der voorsz. Staeten op desen voer alreede ghedaen oft gehandelt mach wesen / Want ons alzo gelieft. Ghegheuen in onse stadt van Brusselle onder onsen contrezeghel hier op gedrucke in placcate den derden dach van Ianuario / int Jaer ons Heeren Duxsent Self-hondert ende een.

Byden Ertzhertogen.

Verreycken.

Joanis 12 Junij 1608
E. S.
Jans 1608